Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома,
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Советеи Министрий Советеи орган
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газета арадувл 1923 шера денз ● ЕРА, 15 февраль, 1973 шу. ● № 20 (5288). Мах 2 кеп

Грозненски «Электроприбор» завода цхьоалагIча цеха нагахь болхло ван токарь Костоев Малсмад па вовзаши цун сий па деши. Завода болхлоша хьоме хьалхарчарна коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи яьккар цо. Иштта пхуна ешнаш «Профессеган дикагIахьа токарь» яха сийдола цIи а. СменагIа нормаш 300 процент кхоачашъш по. ХIанзалехьа шиъ пхе шера заданин толамца кхоачашъяьй цо.

СУРТА ТIА: болх беш ва токарь М. Костоев. И. Пивеа сурт.

ДОАГОР ДУККХАГIА ТЕЛА МЕХКА!

Ткъа-техничеки революци шерра яржаш латтача хьалашка лаклху еза-йоккхача индустре доагор хьадева доахьой доархIам. Мехка йоаккхача ерригача электроэнерге пхе дахьах дIь дакъа совгIа яр минеральни доагор а доагадеш болх беш йолча стапшена тел. Цо болх байт предприятешкарча, хкашкарча, фермашкарча техникага, доархIаме бедал и из хименеи металлургенеи. Доагоро вай цIеношъ сийрлен дIайхен доатадар, цаьха къахьегам аттача боаккх вахарн быти тоаю.

Коммунистически нарте тIалъмате чIоагIа уйла тIайохийт советски экономика энергетически база дIахо чIоагIъера. «Пятилетка ткъа-мотт шерча декъаьх цаI дI, — белгалдаьккхар нов. Л. И. Брежнева парте XXIV съезде ныв КПСС ЦК Отчетни доклада тIа, — доагора-энергетически комплекс сихагIех дикагIех дегIаккхувларо».

Пятилетка шин шера вайнагI дахьках мекIадъятта 45 миллион тонн духхагIа хиннад. Iалъмма газ — 23 миллиард кубметр, кIор — 31 миллион тонн. Цу доакъой кхаьеггамхой хIанз керда боккхо гIа бакъда безаш ба дIахьалаккахьа: 1973 шера соахкарчу духхагIа мехкага кхача деза 30 миллиард тонн хIана дан аьнна дола мекIадъятта. 17 миллиард кубметр Iалъмма газ, 10 миллион тонн кIор. Уж декъарашъ, хIан-м да, дале, хьалхе хийца кхоачашдувургдолаш да. Уж кхоачашдаро юха а динка айберга халкъа боахама доагора балансера мекIадъятташ тесаш дорхIам.

Промыслей, шахтай, кIора разрезий коллективаша КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцама жоп ауш шера социалистически йоI йоархIай пятилетка кхоалагIча, хоадамбечу шера заданеи хIана хьалха кхоачашъяр духьа. Цун доакъашхоша хIанз шоай пашаш тIадерзаду доагора массе тайпан дахара, дезачеи халачеи балхий процессашта шерра механизацин автоматизацин яра, кIоагIача тIоаяшкха сихагIа бурувтохарен скважинаш яхарен способаш дIахо эргIайохаш тоаяра, даьттан чеиашкара хьалдоакккхча хана доаш долла доагор кIезигдара. Къьастта уйла тIайохийт иштта шахташ хьалъера, мекIадъятташ газен проводаш яхкара, промыслаш кийчъера.

Яха дешна — мехка духхагIа, динкагIа, тIадодар кIезигагIа долаш доагор лугIа! Шоай доккхачIаьда декхараш кхоачаш а деш, январа хьалхарча денношке а денз ритмично болх бу производственна интенсификацин яра дукха хIама деш йолча Татаре мехкадатIахоша. Царна яьл делаш Малхбузехьарча СибарегIан — мехкадаттаран газен заводашка диндача лаьтара йIаьхегIа йолча мотгIига предприятей коллективаша. Аддха ухх цхьан шера 24 миллион тонн хIана деш даккхан аьнна духхагIа доаккхаргда уххаза хоача доагор. ЦIакхка а сеплара чоагIа дегIанзаш мехкара цхьаьнга а кхы мекIадъятта район. Бурувтохара болх. Цу тIа тIаьхьа ши пIаьтгIехьбаккхаш хьокхам тел сибирякаша. «Правда» хьалхагIа хоам бабI, Социалистически Къьхьегама Турпал Г. М. Левин керте латтача ерригара дIадахача шера 67 эзар метр скважинаш яьха хиларах. Из тIехьбаккха боацца тоаьа бе. ХIанз Тюменски областа буруветтарадар, новаторий къьхьегама методаш ъьа а нIеш, юкъера лаьрхIача ерригара шера йоаха скважинаш 48—50 эзар метрага тIаххоачке тIерт, хIаьта дикагIойоча коллективаша дехар тIаийнад шера хIаране 70—75 эзар метр бурув тоха.

Иштта ткъа-тохкаеш низ, къьхьегама яхь низ. Къьастта боккха хул ю эзараш наьх чулаьцача хана. Цо бекъонца дог тешаа а деш бакъъо социалистически яьх IаштIехьъяккхара опыт — хьалхарча хиннара хIанзаръяри.

Дика хоаш да, юхьланаьрча пятилеткай шерашка шахтера Стахановн Алексей хьокхам яьл доархIаме хиннаб. Хьанз низ болча керчава техникага кийчъьяьа кIора промышленносте хьа а хинна, шерра баржаш латт цхьан лаьна чура хIара деннеи биБсаннеи эзар а кхы дукхагIа а тоаи кIор баха ьъинна шоашта хьалхашка дехкар оттадьяьа бригадай болаш. Къьастта, нагахьа санна пхи-шу хьалхагIа шу рубежаьга кхаьна 37 коллектеи мара хиннаеш, хIанз уж кхо бIаь соагIа я. Ях лелаеча мехканзаводашта хьалхашъяьна йода уьх шера шакхха а на бъькккуча тайпара духка — миллион тонн — кIор бакъда аьнна дехкар тIаийна В. Г. Мурзенко воронежградски бригадан. Тысячнийй яьл тIоаяIа тIаьхьайе, цар муггIаран дIахо духхагIа хургдола гIулакх де дезаш я ерригача кIора бассейний партийни, боахама, профсоюзни организацеш.

Доагор духхагIа доахийга юкъарчаа доаншан гIишлонхоех тийна да а. Къьастта сагота оттай Малхбузехьарча СибарегIеи Средни Азеи оттигIашкара мехка Европейски дахьча тIа йолча мекIадъятта газеи проводаш сихагIа яхкара а хIаьта иштта Оренбургски-газ йоахача мотгIге йоккха комплекс хьалъера а проблема. Цунна дувзаденна хьалладеш дIайоаржаеи боагIаш я Iалъмате йоккхача Самотлор — Курган — Уфа — Альметьевск, мекIадъятта магистрала янъ бIаь километр соагIа участок хIанз ши бутт хьаьха болх бе йоIалялIаьта аьнна дош деннача «ВостокнефтепроводстроЙ» треста колективна малхера иннишатна. Нагахьа санна межидаьттан газовни промышленносте предприятеш къьхьийтача Министерста, мотгIегерий партийни организацеша, боахама подразделеней кулгалхошца гIишлой-монтажни коллективаша сихагIа хьалъяь яха еша йола лоархIамегIара объекташ канал хьаьха хьалъера корта а болаш новьъостаа дой, цунах йоккху экономически эффект хургтьа.

Шу дика дIадоладаьд доагор доахачарн. Январа план кхоачашъяьй мекIадъятташеи газовикаша хIаьта кIор боахараша — план а, кхы тIа сеина задани а. Цхьабакъда, цхьаьнга предприятеш обвединенеш, цу дахьъе «Грознефть», «Мангышлакнефть», «Каспморнефть» лоархIаньш производственни программаш. Дукха газ-конденсат тоаяра дIа ца луш. Дукхахь а объекташка тIехьабиса-ваш гIишлонхой. Цу деррингача хIамашца хьаьхьох, доагора индустре резервааш хIанз а мел йоккхий я. Министерстваи, партийни профсоюзни организацеи дехкар — шера хьалхарча бетта балха итоагатта кIоагIга анализ яр, дехкараш кхоачашдара лелаш тахкар, гIулакх тоалара сиплла де дезаш дар. ТIехьаьхаш цхьаь наI шахта, тIехьаьхаш цхьаь наI кIора разрез, мекIадъятташ газеи промысел хида йиш яи!

Доагора промышленносца кхъьегамхой массаца а хиннаб вай Дахьен йоахьой класса хьалхарча муггIаршка. Пятилетка заданеи хIанз хьалха кхоачашъяр духьа яхь кердача хьаьнарца идаю-жа а еш, цар цоашкара доагIаш дола дола кердача доацарда парте XXIV съезда решеней толаме кхоачашъяр духьа советски халкъо лоаттабеча юкъарча къьхьегама. (12 февралера «Правда» передовая).

ЛУНОХОД ЛОАМАШКАХЬА ЙОДА

Гаьъарча космически бувзама центр, 12 февраль, (ТАСС). КхоIтта мотт кIоагIача кратера гонахьарча мотгIге, комплексни тохкам баь яьнначул, тIехьагIа 10-чен 11-чен феврале къьлбалахь малхбоалеп оагIорахьа Тайр яха-ча лоамий материкови массивагахьа ниъ бабI «Луноход-2» яхача автоматически аппарато.

Нъьжа водача хана грунте физико-механически свойстваш бистай. Бетта тIехеи къьаьст-къьастача участкай локальни магнитни полей чIоагIо меллаш хьажай. гонахьара ерригача мотгIиг чуловаш сурт ло дьяхад, хIаьта иштта наьхьа тайп - тайпарча хьалашка лунохода маьженаша болх мишта бу хайнад.

Бетта тIехеи тIа гIолла автоматически лабораторе хIоча наьхьа тIа кагий крагерарш тIойи дукха хиннад. Хьаьта цар наьхьа къьаьст-къьастача участкашка тоьел йоккхий халонаш тIа а ювттаяьй. Цу хана лунохода экинажо йоккха говзал гайтар, чоалхенеча хьалашка кхетамца лостам а телаш. 10-чен 11-чен февралге бувзама ши сеанс болча хана ше лелача аппарато ши километр соагIа ниъ баьб.

Автоматически лабораторе ерригача системаша болх боарамата тIа бу. Лемонье яхача кратера чу дIахо а тоххамаи деш да.

ПРОДУКЦИ ДУККХАГIА, ДИКАГIА, ДАРЕГIА

КОЛХОЗХОЙ ТОЛАМ

Ian замалаьх хьаьбай продукташ дуккхагIа яхара яьржача Ерригсоюзни социалистически яхьедика толамаш доахаш хьабоагIа Шелковской района коа тIара оалхазараш леладелаш.

Дика IадоладаьдI цар иIслагIча пятилетка кхоалагIа шу. ДIабахача январь бетта паччахьалкхенга 273 эзар фут дехкад район колхозаша.

Яхье хьалха йоагIа Ленина цIеиагIча колхоза коммуниста Геремсултанов Дауе кхугладелеи йолча коа тIара оалхазараш леладу ферма. Январь бетта иу ферма коллективо паччахьалкхенна дIаденнад 120 эзар фут, вешта аьлча, ерригача районо дIаденнад фунех 43 процент.

— Фуаш доахара квартало план март бетта хьалхарча деношка кхоачашъерзьа оаха, — йоах ферма заведующе.

Р. МАЛЕВ.

ЯХЬЕ ХЬАЛХА ЛАТТ

Соахкарчу дуккхача доккхагIа ха Шаьла района «Дяалка» совхоза хьайбаи леладелаша тIаийна социалистически декхараш. Пхуттха хIара сахьт, ди уларни стилиптара, ма хулла IадодоаР кIезиг а деш дуккхагIа хьайбай продукци яккхара шоай хьинар, низ тIабахийтад пар.

Хьайбаи леладеларшта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхе дедаю доаргас Шахидова Заретас. Шийна тIаийоагIабача 19 Iаттах хIаранегара 2800 килограмм шура яккха дош денна юкъе чуя шера. IIабахача бетта 2900 килограмм шура яьккхар цо ше леладелча дерригача доахаьгара.

Иштта дика къьастьагIа хьайбаIгIа совхоза къьнагIа йола доярка Хатаева а. Пучигара баьха опыт, говзал хьаломаеш дукха къона доярккаш ба совхозе. Царех цхьабаргаша шоай хьехархочоь нийсса тIаьнаш кхоачашъеш къьаьст. Масала, Тунгиева Яхас тIабалача бетта план 120 процент кхоачаш а еш 2122 килограмм шура яккхар ше лелаьбеча 17 Iаттах хIаранегара.

Шоай къьхьегама хьинар лох па цеи къьаьег доярккаш уях деношка а.

С. АРСАМАКОВ.

ДЕНХАРЕХ ДИКА ЛОАРХIАБУ

Уях шера план хIанз хьалха кхоачашъяьс дош денна Грозненски «Автоспецоборудование» опытни заводо болхлоша. Къьастта дIа-ца толамаш доахаш дIадоладаьд цар ер шу. Вай мехкарча дуккхагIа мотгIашка, иштта доазоп арахьарча тIкъъь иттех мехка хIанзалехьа планна соагIа дIаяхьийтад цар-20 эзар гарта сома мальера гидравлически подъемникаш, пIапрацIуран, тайп-тайпара тележкаш, кхыбола продукци. Кхыта январь бетте февраля уях деношкеи задинеп соагIа арахийтад 25 эзар соагIа сом мах бола товарни продукци.

Заводе яьржача социалистически яхье хьалха латт гормозни бIарабанаш арахецача Дигалов Владимир Трофимовича кулгалдача цеха коллектеш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ЛАЬТТА ХЬАЬНДУ

Шелковской района «Коминтерн» колхоза механизаторашни шоай ма хулла органически минералльни удобренеш кхаьна да IадоIвзан да ва уях деношка.

ХьажIаш дIаизвратйоача 2000 тонн, культурни дагIеиан хургIойола 1860 тонн, дуга кхеллергдолча 4 тонн — нодала удобренеш кхаьнка Iадаза бабIнаб уж хIанзалеш.

В. УМАНЦЕВ.

Хьинаре къахьегаргда вай бIарччача шера!

1973 ШЕРАРА гор. ГРОЗНЕ ЗАВОДСКОЙ РАЙОНА КЪАХЬЕГАМХОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

Заводской района къахьегамхоша, КПСС XXIV съезда исторически решеней кхоачаш а еш, СССР Союз хьаьнан Нохч - ГIалгIайчен автономен 50 шу дизара бIаьа боагIача тайпара накъабакха кийч а луш, толаме кхоачашIар 1972 шера паччахьалкхен планни социалистически декхараш.

Хьанал хьалха, 27 декабре кхоачашъяьй промышленни продукцена реализацин яра боарамеи дукхагIйола йоархIамегIара изделеи арахецаре шера план. МекIадъятта чакхдоахрашкара планал соагIа Дальенга кхьаьгай тIехдикача доагорь, машиндаттай, кокса, парафина бIаьш эпселонаш, механдаттахимически синтеза продуктай эзараш тоннаш. Планал соагIа реализаци яьй 6,7 миллион сома- маьха болча зайптайпара продукцеи. 2 миллион сом соагIа планал тIех пайда баьб.

Планал соагIа арахийна ерригара промышленни продукци къьхьегама оесарле лакхъара чотах хьаьяй.

Дика кхоачашIадьр мехка халкъа боахама йоархIамегIа йола промышленни объекташ эксплуатаце дIаялара, чуйе цIеношъ деша дика ха кхачаша йолча берий учреждениеш хьалъара декхараш, бокхка болу чакхбаьккхаб предприятеи бIарччача районеи мотгIига тоаяра.

Пятилетка кхоалагIча шерах ховзамбеш дола шу да ашнад вей партеи советски халкъон. Доккхийн бекхтоккхамех да районна къьхьегамхоша къьастта докладгий пиъаьш эзараш тIадохийта дезаргдолаш дола керда декхараш.

СССР хьаьй 50 шу дизарша дувзаденна КПСС ЦК-ьс, СССР Министрий Совета Президиумо, СССР Министрий Совето «Советски халкъъара, ССР Союза массе кIамах болча къьхьегамхошка» дальна кхайкарлеи «1973 шера халкъа боахама план хIанз хьалха кхоачашъяр духьа промышленносца, гIишлошъера, транспорта болхлой Ерригсоюзни социалистически яьх йоаяжарш» болча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцамаи жоп а луш, хIаьта иштта мехка хьалхалаттача предприятей инициатина кхоьбаьш а хьаллоацаш а Заводской района къьхьегамхоша уях тайпара социалистически декхараш тIаэш иоагIа:

ИислагIча пятилетка кхоалагIча шера план реализаци ечу берригача боарама хIанз хьалха 1973 шера 28 декабрь хьаьтIаоттаяь кхоачашъе, планал соагIа 5 миллион сома маьха тайп-тайпара продукци хьае а цунна реализаци е а.

Продукци хьаьра боарам къьхьегама оесарле лакхъара чотах планагIа боагIача тайпара айбелга Iалаше. Чухьара резервеш оарцагIьхьара, экономе режим чIоагIъера, товарни продукци хьаьрга дIадоладар кIезигдара чотех 1,5 миллион сомал кIезигагIа боашан планал соагIа пайда бе. Изобретенеи, рационализаторски предложенеш, къьхьегам - IалмаI лардар тIа IаштIехьъяккхара мероприятеш тIакхъьаьнга шера 3,5 миллион сомал кIезигагIча маьха йоаца хIаматI кхоа. Плана боарамел духхагIа 0,5 процент йоагIа хIамен I процент электроэнергин кхоа. Довш доца мехкадатIеи мехкадатта продукташи плана боарамагIа лаьрхIачул I процент духхагIа кIезигбе. Культурно - бытовой гIулакхшта лаьрхIача изделей ассортименг шерзе, уж дикагIа хьае. Бахача наха планел-соагIа 300 эзар сома маьха товараш арахецаш.

Кхьаьнел кIезигагIа довшаш продукце керда тайпаш арахецаш долаяе. Кхьаьнел кIезигагIа доацаш продукце тайпаш паччахьалкхен дикала знак яккхара аттестата чIнйче.

«Грозмерген» районни управление предприятешка ТЭЦ-ата дIаухийта дагор 3 эзар тонн кIезиг-де, чурра гIулакхашка дIаухийта а электропередачай линешка йоаш йола а электроэнерги 2 миллион киловатт - сахьатад лохагIа йоаш кIезиге.

Планал соагIа довшаш продукце керда тайпаш арахецаш долаяе. Кхьаьнел кIезигагIа доацаш продукце тайпаш паччахьалкхен дикала знак яккхара аттестата чIнйче.

«Грозмерген» районни управление предприятешка ТЭЦ-ата дIаухийта дагор 3 эзар тонн кIезиг-де, чурра гIулакхашка дIаухийта а электропередачай линешка йоаш йола а электроэнерги 2 миллион киловатт - сахьатад лохагIа йоаш кIезиге.

«1973 шера халкъбоахама план канал хьала кхоачашъяр духьа промышленносте, гIишлошъера, транспорта болхлоша Ерригсоюзни социалистически яьх йоаяжарш» болча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцама жоп а луш, иштта «Октябрьнефта» промыслодовий болаьхьа а Iаьйа магистральни газопроводий «Грозненски управление болхлоша, инженераша, техникаша, гIулакхерча наха

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ПАРТДОКУМЕНТАШ ХУВЦА КИЙЧУ

Уьх деношка КПСС райкомаша юхьханаца парторгзанзашан партдокументаш хуецара болх чахбаккха кийча хиларах дола дош дуьнаш райкомий, секретарийн орготделий завсекторашкий сообещаш йилар Грозненски горкоме.

Массе метте кийчо яь йоалаш лате партдокументаш хуецара дувзаленна белгалъеш дина мероприятеш практически чакхъехара. Секретарзаша хоам бир. хIара райове партийн документашца оформлене ерганола активисташ хьхеержан Iомабийн бахьина хиларах. Нагахь санна цу нахах саг ца хоьш цамогаш хиларах шиъ денза-ваш кхочуше бацц йоацаш вуре а яьнна, цар метте Дзаттагеро болча наьха тоьал резерв кийчаьй, шиття партдокументаш хуецара болча КПСС историчаьлера хьежжа заняташ ешъ Iома а бац. Уьх новъхстоаца болх берг бола цIенош хьа а къоастадаь-масеайочу хIамаша къастта кийчаьха хIара райове.

Уьх февраль бептехьа а партдокументаш хуьца долалургдолаш йолча Заводской Ленинскин райкомаша хIаьхьа а яьлча, хIокху партдокументаш тIа теладенгдола фотокарточкаш. Уьхаза Iойлленга-гIа лоацI. уж сурташ довзIаниче-хьа а партийни документаш чIоагIъехьа графикашка хьежжа кIычьаьрчул хьалхагIа йоцца долалургдолаш йолча цеховой юхьханалечен парторгзанзашца дахаьо. Ленинскин райове тIу тайпара моттигаш хила ййш я, масала, «Геофизика» тоест, «Красный молот» завод, Заводской райове — механизаьтта чакхдоьхна пеодприятеш.

Коммунисташа шоай хIаниаьха сурташ а дахийта, уж партково-ге партбюрошка дIечтелоре уьх-жа безаман партийни организацией секретараш ба- хьалхIаьгIе а уж мегарголаш дий а хийна, райкове дIечтела йиш хургIойлаш.

Коммунистий учетни хIинцаш йIаьш йийсьо санна йола лоазIхIаме мероприятеш а чакхйоьлаш лаьтт. Хувца деза дола къ-ъаьнча партийни документашца юхьсьхуь хIара коммунисташа-хьаже мел хинна хуецамаш, уж тIехьагIа йолча документашца юхьсахьа йиш хIоттйолаш.

Коммунистий учет ницкъыьлий. Хиаь городера цIьяьна райкове яц партдокументаш хуецара дувзаленна коммунист техкама юхьсаднна йола цIогIа. Учена нйтаб памогаш метта балорашн къебеннашна. гIаьта шиття ба-хаа тIулакха дуккха ха яккха республикера гIабIакашна тIе-гIоргIолаш а. Вокхочу терно а еш йьхок городера юхьхьаьа дIаьда коммунист учетера дIа да воалаш ца вахийтаоган къвтIаьвеноь шай хаиаьха учете хьамдер-ген.

Райкомий анкалаш ду лоарх-Iамеча балха опыт хIа-ъьа эцаш хиннад. Масала, КПСС Заводской райковса организационни отдела заведуюше нов. Гавриlова могаьаш паотчетношен коммунисташа-гIаьта хьамдера поездкаш хьажъ-хьа беседа яталл совгIа. моттигаш хиларах. Из бахьан долаш дикка кIезнигIенний хьалха зехьа йоагаш хинна газ. Шоай технологически режим массала нийса а дола-ехь хьинаре хьакъеташ ба цига оператораш Короб-ченко Георгийн Кованская Валентинан.

СУРТА ТIА (зардехьардар): керда хьалъьь завоц, ыьттехьардар —завода управление керттерча пульте болх беш ба операторш Г. Коробченкон В. Ковансканан.

В. ЮНЦЕВИЧА сурт.

СИХАГIА ХЬАЛЪЕРГЬЯ СКВАЖИНАШ

СССР хьаьь 50 шу дизара хетань КПСС ЦК, СССР-ен РСФСР-ен Лаьккхьарча Советий ахьяьь яь торжественни заседани хьаьийллача рапорт делар бируч тохара бIаьий Старогрозненски управление Ленина орден енгача, дожсагIолла производ-раб Мартынов Сергей Леонтьевич керте латтача вьшкаш хьалъеча бригада коллективо 1972 шера шоаш тIе-ъьа хиннад социалистически жекъаар ихоачаьдаен.

Хиаз Минеральное яхача кердача моттиге «Минеральн - Iэ салача меIIадьатта кIеж урагIъ-ертача цхьан скважинаи сознагIа, бируч тоха кIийчьь ыкъ а ккоскважина я.

Торжественни заседанаш новъкъста Брежнева яьча доклада тIа дика гу,—йоаь выпкомонтежника, коммуниста, производственне балта воллаше а Грозненски политехникуьма 5 курсе дена ватIача Бихаев Яниса, — хьалъеча-ча сагаь партен правительствен даим тIоагIа йоаьхо сIга. Цу йоаьхонна гIулакхага жоп луш, дукхагIа скважинаш хьалье дерхI оаха. Межкребтоан № 2, Хинь-Корт № 81 яхача мейдашка хьалъеш я керда скважинаш. Цу гIулакха эша оборудовани, гIишлой материалаш хьаенай. Нагахьа санна хьалха дIаькхача хана бурруш тоха кIыхьа скважина хьалъеш яра 35—37 дж доаккхаш хиннадле, хIаьта яйслагIча пятилетка хоалдмбеча кIоалагIча шера 20—22 дийнахь вышка хьалъеь яккха лаьрхIад оаха.

Уьх шера план хаиал ъьалха кхоачашгIара яьржача Ерригсоюзни социалистически яхье башхадика толамаш доакаш къаьстаран башха-ган бригадир Сигаев Николай, вышкомонтажникаш Хучиев Пийса, Котов Николай, трактористаш Салгиреев Сайди, Русанов Алексей, буульсоперт Мустаджиев Тапа, кхыбараш.

А. ТИЩЕНКО.

ЯХЬЕ БАЬННАБ ЛОАЛАХОЙ

Дукха ха йоаццаш лоалаъха уллача Къилбаседа-Хlирий АССР Пригородни районера бахка хьаьий бар Наьсарс. «Экажевский», «Назрановский» совхозий тайп-тайпанна производственни участкашка хьожаш хилар уж.

Цул тIехьагIа шин районе яхье алара тешал деча договора тIа кулгаш яздир хьаьшаца а фу-самдаьша а.

Кхы а хIоттийна хоттаьлургда вайна юкъера шира доттагIал, — яьлар КПСС Пригородни районна колхозийн а секретара нов. Кесаева. — Итоггашка а тоьй - тайпара деза денош дьатIаьхьарга а цу хьежаш, кест-каста дIа-ъьа а деза дай йоаш договор кхоачаш мишта ду хьажа.

Журналисташа а хьинаре дакъа лоар ахь шерагIа йоаржаева юкъе. Уьх деношка кийч а яь шоай райо-онера Гудакаан дуьнен газета оагIув йIтай Пригородни районе-ра. Наьсархошца царна а яхьийтай шоай районаи йола материаш.

М. ЗАНГИЕВ.

АЛТАЙСКИ КРАЙ. «Электропечать» яхача бийски завода продукци вай мехка ййза ца Iеш, долаш деъьа а йоьаш я. Дунен тIъьяьнел совгIча паччахьалхенерча машинашъераша дIаийбо деталешта термически обработка ю тешаме электронагревательни пишкаш.

Дlадахача шера планах дика лоарх1аьяча предприяте коллективо хIаьа къахьет: «Дукхагlа, дагlга, дикагlа!» яхача девизагlа. Пятилетка кхоалагlча, хоадамбеча шера планаш совгIа 100 эзар сома маьха продукци яьеп, къа-хьегана оксарае 5,7 процент лаккъьен, 40 тонн металл кходен лаьрхIад.

СУРТА ТIА: электронишка нагрезателей совершенствованенка хьажаш и ОТК тIаIъожамка Сорогина Светлана.

В. САДЧИКОВА сурт. ТАСС фотохроникера.

Социализма межкашка

150 ШУ ДIАЬХ1А АЬХИНГ

ВАРШАВА. (АПН корр.). Лодъь яхача польски городо уьх шера долалдаьлеш анн шиъ денза-ваш юбилейни пи ля — город яьнна цIи яккха цунна бокъо енна 550 шу дизаря текстильни производство цIга къахьанна 150 шу дизаре. Йоалаш уьх1аьа ала а доагIаш дац Польша текстильна столица. Тамаш а яь, хIаьа городе цу юбилейни датацта кийчо еш хилараь, Пишлионски дукха а гIулгIакашн— хьаьду чуе цIеношн культурно-бытовой гIирсаш, йохаметта увгтаьт а кердайоахаш а я исторически лоарх1ам бахьанна йола ваанеш. Юбилейни денош хьатIаотташ шиъ наIарш ъьелларгIа текстильни гIулакха музея, хIаьта къьеларча Ритуша помещене чу хьаеллаш я Лодъя историе музей, къьеларча двореца здане чу юьл интерьера музей.

Юбилейни деза денош хьатIаотташ города нахалетьсаша ара-хеч дукха башха-дика литературера. Кердача книжкашта юкъе — Лодъа дIаяьча хиларех тахана-парчеи гIулакхех дола брошюраш, города пролетариато революционни къоастара хьакъеъьа дац тохараш. Газеч дешарашта довзаргда 1422 шера дешнаш тахана-лаьдар долча Лодъа хьакъьеларча исторически документий сборник. «Лодъа исторически памятникаш», «Лодъа боеприпаш» яха альбомаш. Кинотеатрша археев города дIаяьча хиларех таханарчеи гIулакхех. Лодъински текстильщикша 1905 шерера революционни юкъе дакъа лаларех дола ленташ.

ТОРГОВИ ФЛОТА КЕРДА — СПЕЦИАЛИСТАШ

ГАВАНА. (АПН корр.). Куба торгови флота лаккерча школа арахийгаь каантанийн шоллагIа помощникаш, штурманаш, механикаш, радиотехникаш болаш кеманш тIа гIулакх дерзолча специалистий керла отряд.

Куба торгови флоте боагIаргба шиття къьеларча курсаш йистеьъа квалифицировани специалисташ а. Цига моряжаша бIаьха болламшеьа а шоай квалификаци лакхъо, хIаиазрча форда кеманш тIа лаггн машинаши механизмаш Iомаю.

КIАЙ ХАЛАТАШ ДУВХА СТУДЕНТАШ

ПХЕНЬЯН. (АПН соб. корр.). Юрташкарча амбулаторееча сиха новъкъстад деча пунктехи станционарни больницийн поликлиникаш е яьнна программа оттаьяй Корей Къьеларгата парте V съездо 1970 шера. Цу учрежденеша масе тайпара специальность йоаш болл, йоаш хьалха профессионални медицински новъкъстад де деза бахача наха. Программа 1974 шу дIаЛоалаш чакхьа1а еаши я. Из наьхьаьлара деш бокъа болх ба КНДР-е. Медицински институташа студенташ дукхагIа дIачуйбаьрал совгIа шерьеш я медицинеми школаьр учишдий сеть. Цу деша-ра заведенеша кийчъера юкъерча персонала кадраш я — сестраш, акушеркаш, провизораш, цергий лорлаш. ХIара республика докхийча больницанашен институташкен болх беш 200 медицински школаш гар филиаш я. Дешарахша цхьан шерах ах шерах, теоретически дожлешнаш Iомаара нийса, больницанашен лабораторешкен практика а ю, лорий квалификацинна помощникаш а хIаьа дIаоот. Республика гIабIарга райониашкара хьабакха кагирхой общежитеца, дешара пособеша, барзкъашца Iалашбу.

Ф. ЛЕСКОВ.

БОЛГАРСКИ СТОЛИЦА МЕТРО

СОФИЯ. (София-пресс — АПН). НРБ Министрий Совето хьаьбалъяьй болгарски столица метро хьалъяьр йола техника-экономически ченаш. Кийчоп балхаш 1975 шерале чакхдаргда, къьеларча участок болх бе йоллургда юха тIаIоагIаена пятилетке (1976—1980 шерашца). Метрополитена дергига дIоалал 100 километр хургда. Мытищински завода материаша цIкъп оагIорахьа салъата дIаъьаргира 50 эзар километр.

Метрополитена нахьъьеш керттерча дакъе лъьта кIаь гIолла гIорда, хIаьта цхьаьолча участкашка дакъе хьалгIадурзда уж. Гlирс хьалбеча хIинца къьеларча уйла тIейохьнагIарча археологически памятникашна минеральни хин дуздувла хьастани шоай мегта датлайтара.

ВЕНГЕРСКИ ЭЛЕКТРОМОБИЛАШ

БУДАПЕШТ. (Будапресс — АПН). Уьх шера Венгре столице аравархьа эгIара хьалхара итт электрически грузовой автомобиль. Цар конструкци оттаьяй электромашиностроене Iомаь-тохкама институто. Цу машинаша эгIара хуккаIа хьош бола муъь 700 килограмм я, сурал сальата 55 километр, аккумулятора цкъа шо йола зарядка 80 километра лъьрIа я. Фо цIенделча Будапештски комитето хIаьлае а белгалъеш предприятеи, хIаьта цун товарни электромобилаша тикашка дIаьхуьлдора.

Будапеште хиннача дунен халъкъаьта юкъерча ярмарке иштта хьоьга оттаьь ер салъата 35 километр сиха ницъ беш йола легковой электромобиль а аккумулятора цкъа зарядка йича бархI сахьата болх бурургбаьш йола больницанага лаьрIа «Хошледи» яха электрически машина а. Уьх шера дукхага гIаьрча болае лаьрхIад «Хошледи».

КЕРДАДАР — «ФАТРАН» ЯХА ФО ЦIЕНДЕРГ

ПРАГА. (Прагопресс — АПН). Чехословацки городе Брно эгIара тIехьагIа хиннача потребительски товарий ярмарке чIоагIга дика лаьрхIад «Фатран» яха фо цIендерг. Из дIадаьрт эрзаеп оборудовани городе Жилине «Прогресс» яхача производственни коллективо. Кердача ноинзатор обменни фильтрацина хьалхул фецара ер-ганика микроскопически бIехьалаш. Из ши медицински учрежденишта, школаштта, тохамаши деча лаборатореташ. «Фатран» сахьт заказаш кхачад Чехословакерча маз беча организацешкара меттел, доаэол дехьара а.

Вай республике хIара шера дукхагIа хьаллю промышленни объекташ. Дукха ха йоьшаш болх бе. йолленнай Грозненски газобензинаьвен заводе хьалхара агрIа. Из бахьан долаш дикка кIезнигIенний хьалха зехьа йоагаш хинна газ. Шоай технологически режим массала нийса а дола-ехь хьинаре хьакъеташ ба цига

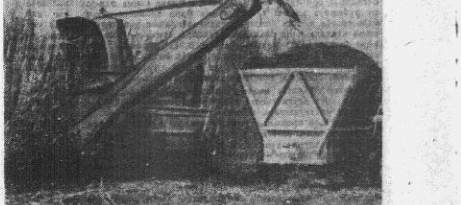

Кубински сафра эгIара а бехк-токхамегIа йоаь ха хьатIаоттай. Мехка кхаька балхаш деш я советски производства яь эрз чуъаш йола моаш лела комбайнаш (сурта тIара яраш). Сафра йолаъуча хинна цу машиний хьалхара парти яхьийтар кубинцаьта Ухтомске цIергIча лиоберски юртбоахама машинашъеча завода.

Пресса Латина—ТАСС сурт.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА НИЗ

КъАХЬЕГАМА оьсарле лаккъяраи общественни производства эффективность айяран низ бола моральни материальни стимул я социалистически яхь.

Социалистически яхь общественни производствена социалистически кооперации еча хьалацIка хьинаца ца йоаллеш ца я хуьлуш производственни социалистически хьисапа закономерность хиле дIа а отт.

«Мишта йIаштIехьйоаккхаргIа яхь» яхача шиъ статья тIа В. И. Ленина 1918 шера январе а тIехьа хьагучаьккхай частни предпринимательства капиталистически конкуренци хеттеташ социалистически яхь инициатива, почин, яхь йоаш йола цхьан тайпара, боссбана казарма я яхаш социализм во могаеш йола буржуазни адрп пропагандала.

Хlьта В. И. Ленина хьахьехьад, бокъонца хIанз, бохлоп Iьада этгачун тIехьагIа мара дуккхача кадза творчески инициатива гойта, къахьегамошка яхье дакъа лаца торо ца хиннира. хIана аьлча хIанз мара йIаштIехьдаьнналлаш цу гIулакха эша бокъонна дола хьалхара.

Социалистически яхьа формаш вай общество дегIаахара тайп - тайнарча лагIашка хьежжа а еерттечча даькъе производительни низаш дегIаахараь тийша а я.

«СЕРДАЛО»

2-гIа оагI. 15 февраль, 1973 шу.

Социалистически яхьа эгIара хьалхара форма хиннай граждански тIом болча хана, вай мехка боахам бехк хиннача хана хьа-хинна коммунистически субботник-аш.

Халкъа боахама реконструкци еча хана хьахиннай яхьа шоллагIа форма — ударничество, ударни бригадаш. Цул тIехьагIа колхоза-тIа формаш — стахановски болам.

Стахановски участкаша нийса-ца 1947 — 1948 шерашка хьахиларг йоккхагIойлча производственни объединений, бIаргIча цехийн бригадаш колхозашна стахановски бахха яхь. дIаъо йодача хана коллективни стахановски къьеларгама тIехьара болам бергIарча нахьа юкъара къьеларам а дукха хьоаннга а.

Предприятешка материальни поощрени яра, социально - культурни мероприятеш чакхъьхара, производства хьаллш тоадара, чуъе цIеношн хьалдара фондаш вIашагIойоккаро новъкъстад дергга производствера болхлой кхы а дукхагIа яхь юкъеоара.

Нохч - ГIалгIайчу хьахиннай яхьа тайп-тайпара итгаш формаш. Промышленни юртбоахамен продукци дукхагIа яккхаро пачча-хьалкхенга йоккаро дукха эца лелаю бIаргIача республикашта юкъе, районашта юкъе, районашта чухь, предприятиеташ производства тайп-тайпарча долкъошкарча цIеношкара дIадех вай мехка кхьегамхой яхь нахьа творчески инициатива дегIаолаергIола низ бола средство я вай дIаоттаеган.

Коммунистически партен Советски правительствен вай мехкара къьеъьегамхой тIехьех, дукха ха йоаццаш врабаькккача КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ. ЦК соцам тIа ма аллара, 1973 шерах хьинареча къьеъьегама цу лелга, шоай деприята низаш, знанеш, опыт мехка дукхагIа, дикагIа, дIадолар кIеэигагIа долаш продукци телара тIеэрзавелга а цу тайпара вай мехка экономика дIаъо низ бола дегIайоаларга. советски халкъа къьел-торой культурен айра партет оттаяь программа кхоачашъеча шоашкара доагIаш дола дакъа лоацIкага а.

Предприятешка материальни поощрени яра, социально - культурни мероприятеш чакхъьхара, производства хьаллш тоадара, чуъе цIеношн хьалдара фондаш вIашагIойоккаро новъкъстад дергга производствера болхлой кхы а дукхагIа яхь юкъеоара.

Производстве хьалхалаттараши новаторашн тахан дукха ба Нохч - ГIалгIайчу къьеъьегаш. Кхы меа бораш санна бола иич ба уж а. IIсьбаьккха, уж белгалбоал общественна цар сахьетаме болх беш, тIехдика моральни гIулакхехь хьалъеш я участкашка дергга низаш тIалахийта къьеъьеш лаларех. Производстве хьалхалаттарий опыт массанн дIаэмагIойча тайпара вIашатIехьэмкхина яртьяш къьеъьегама хьалхалаттача опыта еш йола пропагандала.

КПСС XXIV съезде Отчетни докладе еш нов. Л И. Брежнева вынад:.. вай сийлахьча хьалхалаттараша, къьеъьегама говзанчаша тахан бечча тайпара болх бе Iомабе бен юхьханца дукхагIбаран цул тIехьагIа берriга къьеъьегамхойн.

Социалистически яхье котбаьнараш республикански сийлен Декха тIа а сийлен Кинжака тIа а дIаъабу, царна карара-кара тела Це байраххаш, вымпелаш, яхчан премеш тел, хIаьта из йоккха моральни стимул я бохлохIи колдозхойн къьеъьегама оксарле лаккъьяра. дIаъо йодача хана юрта боахама къьеъьегамхошта юкъе шерра йоаржаниза ярьяьа процессеца динаг-ган ца йIи ма-ккхагIа, динагIа, дIадолар кIеэигагIа долаш дикагIъола тракторист», «Къьеъьегата доярка», «Дикагlъола йолу жалIу яха а уж-алоа къьеъьегама а цIераш техка еза районе а бIаргIача республике а эгIара дикагIдола производственни толамаш дадъьча юрта боахама къьеъьегамхоеча.

Производстве хьалхалаттараши новаторашн тахан дукха ба Нохч - ГIалгIайчу къьеъьегаш. Кхы меа бораш санна бола иич ба уж а. IIсьбаьккха, уж белгалбоал общественна цар сахьетаме болх беш, тIехдика моральни гIулакхехь хьалъеш я участкашка дергга низаш тIалахийта къьеъьеш лаларех. Производстве хьалхалаттараши опыт массанн дIаэмагIойча тайпара вIашатIехьэмкхина яртьяш къьеъьегама хьалхалаттача опыта еш йола пропагандала.

КПСС XXIV съезде Отчетни докладе еш нов. Л И. Брежнева вынад:.. вай сийлахьча хьалхалаттараша, къьеъьегама говзанчаша тахан бечча тайпара болх бе Iомабе бен юхьханца дукхагIбаран цул тIехьагIа берriга къьеъьегамхойн.

Социалистически общество хьахиннай къьастгача цхьан бобълочан бIаргIача производственни коллективашгеи карагIдувала къьеъьегама толамаш общества бакъдъь тIаэнар дерге уллаш бола моралани поощрене белгаларга системаа.

Къьеъьегамгача моральни стимулий инн белгалбоал цун маIан общественни хиларах а Хьаьта книтта сат биеначни интеллектуальнин дегIаахарах а. Моральни стимулий формаех бола пайда дукхахча хьале болллочоь карагIдолча хIамаш общества къьеъьегамхоча формаа я. Лоарх1ам да цу эIигаатта чIоагIарга уйла тIаэхитгар, царех формальни, ханна йола кампани ца а хулийташ масее оагIорахьара дегIа а йоллаь коммунизма маIкаш яр.

Моральни стимулех да коллективизэна уйланца саг хьалкхенара хьакхдоаха коллективни воздействи яра тIулякхаш. Моральни бесам сообакхкара «Безначча лоарх1аме дош болхочун терно ерш коллектив хилар, кулгалкочун цунцара тIулякхаш, производстве рузъкъаш хьадеращца новъкъстаяца оагIув хилар, предприятеи тIулякхашта доалдеча цар хьинаре дакъа лацар.

Материальни стимулирование материальни бехктоккам тIабоаЬеш санна, ишття моральни стимулирование а ба ший арсевале моральни бехктоккам. Моральни бехктоккам белгалбоал цIена воаца болхло коллектива оагIонгахьара бехке вара (юкъарча собране, бригаде, группе, кхыъьча цун дош дуьна а дувшаш), кепайоазон тIа цунна кIигна яра.

«Советски Социалистически республикий Союза шозкъъь итт шу дизаре деллеш КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккъьархьарча Советен РСФСР Лаккъьархьарча Советен цхьана хиннача торжественни заседане доклад ешновъкъстоца Л. И. Брежнева вынад: «Нахьа дийна творчески йолча социалистически яхье дIадех хьаьхьалаттараши ма могта къьеъьеолаигеи хеттаделтеи методи, тIехьабисарани я къа цIена ца хьеграаш хьагучаьбоахирга а. Наха гуш, хозаш де деза из наха цIай деррига низаш дIа а телаш къьеъьегаш байза ца Iеш, цхьа бахьи мара, хьанна дола бокъонца бокъ бераш а бовзаргболаш...»

ХIанз социалистически яхь вIашагIйоллара Iилман бовраш айбаза, цун демократически ларгIаш долам шеъьлаза, бекъома культурей дегIаккхулача кIара уьлеъьке низ бола, творчески яхь вIашагIйоллара дакъера коллективий кулгалхой. боахамий специалистий лоарх1ам хадданза лаккбанза баргбан.

Низ бола социалистически яхь вIашагIйоллара беш бола бергIара болх тоабара пайдана хургда г. Ленингрда къьеъьегамхоча организацей опытагIа предприятеша, колхозанша, совхозанша яхь Iилмани комплексни наькъъа-на вIаштIехьйоахаргйолаш йола штабаш яккхар.

Л. КОДЗОЕВА,

КПСС обкома политически деша-ра Цlен заведующе заместитель, экономически Iилмай кандидат.

ЖА ЛЕЛАДЕРИЙ ГІУЛАКХАШ

«1972—1973 шш. Іан замалаХ хъйбай продукташ йоаЖалгеи кийчьелгеи алсамлаккхар духьа хьайбай боязма болххой Ерригсовозни социалистически яьь бакъонжарах» бола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета» ВЦСПС со-цам кхоачун я бен, ших шера башхо-ларка толамаш дяха лелх'аш ба Магіалбика районе «Кавказ» колхоза жа лелаДерашш.

Іа доЖкъах 10.400 устагІа ба колхозе. Деррига жа унаЦіпеен тоаденнеи да- Уж Іангара дика дахаюра хьежжа хурга жа лелаДерай Діахора толамаш. Цудухьа жа'ина доагІара бесса Іуналлеш, воовтеринарин бокъонаш нийса кдоачашъеш, кан-ханачьа доажъаран дехкаш, хий мелладеш, доажаде фега ародоахаш лелаДу жа.

Ухх шера жа лелаДераша пачъхьалкхенна 63 тоШ тха ДІадала дезаш ба, хІара устагІанна тІера дежаш деза яьх килограмм гапрга тха, дламагІа тІе кІлограмм йолча. Цуьл совгІа хІара бІаь, бокхагІболча жа'ина Социалистически Къаьхьегама Турпала Бахмадов Маде, Мунаров Кадыра, Гулаев Іаадал-Вохьяна, кхычар тоШ деннад тха дакхъаяеп Іоаханий кхелдеп план дика тІекхоачашъе ди, кхоачашъе ахина.

Цаграра хьокхам а нйбеш шолй балха тІулакхаш тоаде дерхІан бе колхоза кхиболча жа'ий а-

Дикагіа, толашагІа мел дер ХьаЖомаде гаьна бохь безаш жа'ий, Шолй колхозе ва жа лелаДаре тІулакх дика довза жа'ий Бахмадов Мади.

Ялх-ворхІ шера вІашТта Бахмадов Маде кулгалдеча коммунистически къаьхьегама бригада башхо-ларка толамаш доаХ- Берхіаегіа тІе пІгілетка хІара шера юкъера лаьрхІача біаь жийна тІехьа 140 іаьхар кхебьа бе, плавах бІаь іаьхар мара бозанан. Цу шерашка планнад совгІа Дахьенна дІаденнад кхоВтхьа тоаденнеи совгІа битька хьоаса бола тха.

Вокхагіболча жа'ий Бахмадов Мадена кхоала совгІат деннад халкъа боахама карагІдаьнарий Ерригсовозни выставке. Цу совгІатгІатана юкъе я пиъ домбон наІ гезен медаллаш, кхоъ ачхан премеи.

ХІанна колхоза толашагІа волча жа'ий бригаде ворхІ бІаь гаргга жий ба. Ших бетта тхьоалелча дийнахь дежка доазлургда жерчашхахьлкхенна ба дакхъаяеп Іоаханий кхелдеп план дика тІекхоачашъе ахина. Цаграра хьокхам а нйбеш шолй балха тІулакхаш тоаде дерхІан бе колхоза кхиболча жа'ий а-

Дикагіа, толашагІа мел дер ХьаЖомаде гаьна бохь безаш жа'ий, Шолй колхозе ва жа лелаДаре тІулакх дика довза жа'ий Бахмадов Мади.

Ялх-ворхІ шера вІашТта Бахмадов Маде кулгалдеча коммунистически къаьхьегама бригада башхо-ларка толамаш доаХ- Берхіаегіа тІе пІгілетка хІара шера юкъера лаьрхІача біаь жийна тІехьа 140 іаьхар кхебьа бе, плавах бІаь іаьхар мара бозанан. Цу шерашка планнад совгІа Дахьенна дІаденнад кхоВтхьа тоаденнеи совгІа битька хьоаса бола тха.

Вокхагіболча жа'ий Бахмадов Мадена кхоала совгІат деннад халкъа боахама карагІдаьнарий Ерригсовозни выставке. Цу совгІатгІатана юкъе я пиъ домбон наІ гезен медаллаш, кхоъ ачхан премеи.

ХІанна колхоза толашагІа волча жа'ий бригаде ворхІ бІаь гаргга жий ба. Ших бетта тхьоалелча дийнахь дежка доазлургда жерчашхахьлкхенна ба

— Жа дахкара тІулакх толаме чакхдаккхар боккъача доаркъане да, — йоаХ Бохмадов Маде, — Дохка дош жерч кхеташ, уьш чоагІаделла йолаелла, цу кхеташ ишколера оу кхаьста шолларо ен, тайп-тайпара доахкарашна уж кхоссбан да тхо хІинца- Уьш шера жа дехкара кхиъ-ларга болх ашкъаннаш дерзо! «Шелковский» совхозе «Горваецкача жа'ин, са доттагІчун. Социалистически Къаьхьегама Турпала Эсмуханбетов Наурде метоаха.

Зламагіа дуртьа тха ахина. Из дика, шиъ-лале, делжа жа кІезнагІа хуп ду чу, шолларІатна че, уж кІезнагІа дилар бахьан доаш Іоахарашта аттагІа да шоай воанохь хьалаха.

Дукха ха я Социалистически Къаьхьегама Турпалаайта негІечоан жолнохон кхъе доттагІах тоссаденна. Каст-каста ДІа-кхоа Пашалагіа ух уж. Дупна дукха хуж жа лелаДера тІулйех ДІаХо тоадара вІашш дагабуьл, кердалдар- толашагІдар ДІа-ъа доаннйт. Цу доттагІенах доккха берг дбал.

ДІалахьана шера хІара бІаь жийна тІехьа 137 іаьхар кхалкхебир Маде кулгалдеча бригадехь бІаь жийна тІехьа 133 іаьхар хьалкхеб.

Р. МАЛЬСАГОВ,

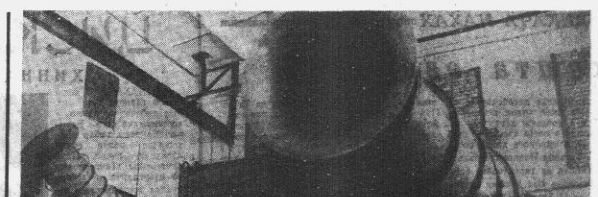

Пятчахьалкхен союзни Іналматохкама трактарни инструкташ Челябински филиала болххой Челябински трактарни завода коллективаца ихьана перспективни унифицированнийн машиний бІарчьага дезаяла енонька жлара нутекка дургйоа Іналма - тохкамен опыт-

но - конструкторски бахьий комплекс чакхйоаккхан да. Уж аракецартьа хьадъеш аттача промышленни трактарий Чебоксарски заводо.

СУРТА ТІА: трактор шиъ-ларга системана тохкам бечча стенда хьалхаяка. Сколон установкай лаборатор воккхагІволча инженер В. А. Будим трактарий дьпъта радиаторни установкаца аэродинамически тохкам беш ва.

Б. КЛИПНИЦЕРА сурт.

ТАСС фотохроника.

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА

Дуьйна пхьоъ хьайбай хоаб Ведзина районе С. М. Кирова цІерагІа колхозе, 1972 шу тахкдоладеш планагІа 950 доакан хила деЗаш дар. хІаьта хІинца долаш да 1016 декан. Ишшта, керда дуьйна кхоачаш 400 баххаш бола етт хьаа деЗ'ар, цьъаДахьа, бахха а бахкаибоахаш 405 ет ба хІара.

1972 шу ДІалахьана пачъхьалкхенга 79 тонн бежана дуьйх доХ-ка дехкар тІаийдар колхоза хьайбаш лелаДераша. Деина доа дика кІезнагІдаьра йоаЖала кхе, а бакина, торонех мамота дикагІа пайда эца гІерташ кхъьеларах бежьяна толам баххка ьыттув бацдар шер. 1736 тонн дуьйх а доХ-ком планнан заланга 219 процент кхоачашйар.

Деррига а хІанна дац аьнна бІарчьага ваьнк ярмонкан даьЗеп-ашка дежаш хилар колхоза хьайбаш. Цига царна Іуналлеш деш бар шоай болх безаеш хьабе хоаш бола бежа Іуд Сулумгирнан Одесмурзаев, Мамбетов Ахьмад, Бабулаев Карам, Сулумгирнев Эпалмира, Алиев Албахад. Планован заДанех хІара бежана тайбаьхьа ухх 580 грамм дуьйх тІаьхьа-ьетта лена 700—800 грамм тІаьхьетІар цар. ХІара бежана дозман даьЗеназна баьккхеча 3,5 бетта 100 хьарпан гаргга дуьйх тІаьхьетІар. Лоамашка дажа дегача 1350 сантІиметр бежаш 350 гамакар. Цонашка яхьил хьичча къьастта дика лена ду уж. ДІалахьана кхийтачуьл 1,5-гьа дуьйх тІаьхьетІа гурахь тІайсалайар уж.

Деррига а дуьйна ДІаучьелачча хьайбех 87 процент дарш дикан тІеЗдинех тоаденна дар. Из ба-хьан долаш пачъхьалкхенга дуьйх дожжара ДІадаХьа шера планнан заланга кхоа тІекхоачашъе ЗІаотта-зна да из. Жа лелаДераша дозаХча толамашен колхоза хьалкхаяка уж хьайбаш лаьрхІаяьна ба- Цу хьайбаш лаьрхІаяьна ба дикъа ДІаХо бодача хІна пьъха санна деГІадоагІархІапъаш. Жлаъта пхьоъ гІа бохьнга уьх мІаса-ло чекхъяр. 1973 шера планагІа 500 устагІа мара чекхъяр бе-ба-цар колхозе, хІаьта хІанна болаш ба 1200 совгІа. Создка хІара 100 устагІанна тІекъьера Іовхрий къьастта-зна тІекъьера Іовхрий къьастта-зна ца

Дешархошта езаеннай

Цхьан дийнахь школа карта хуьх кхаьмал деш латтар цин йоI — дешархой. Цар цинне дуьнан оггаьна латтан хиларах лика тахазанар соиз. Хlьта а уж терказбIча аттта кхетаде йиш ар цар пI кхуьсилга.

— Iа фухха дуьне а тха Татьяна Ивановна массарел дикагIа я,— аьнна, шиI карара пашка а лова-ван курра дIаяхар царех эламгIар.

Шеко яхар йоIо ше техниlага лоарIхан хиларах. Хlьта Татьяна Ивановна... Из молларIа яле а шу йоIа еза саг я-як, аьнна а мегта школе дIачувалар со.

Шиг кабинете шегIар Кхьыст-Юртарча бархIшегарча школа директор Минкаилов Рамзанн цхьа кхона хlехархоь. Директора Татьяна Ивановна аьнна шин яьккха-ча, цIаьхха дагабехар сона цин йоIа юкъе хинна «къовсам». Пан-ка а ловзаш дIаяхача цу йоIо сона гIоагIга кхайкар лика хьахархо хинна хаьра сона.

Татьяна Ивановна эраьяьча дIа-дийнар аз директораца сайна де-шархошо йох дувцаш хезар.

— Чебанюкова Татьяна Ивано-на я Iа юнар, аьлар директо-ра.—Кхоллаеш цу жамIе школе болу бу. Цхьабакъа, ту лоашача хана шиI балха дIакхоч толамаш дахь карагIалькнад цуна. ДIадахача деппара цера ахьаг-ре1 дикагIа дийнар цун деш-ар-ша. Уж шера а ба уж деша-ра хьалха латтарашца. Цуьг баьлан да Та-тьяна Ивановнас шиI йоIо ма-ссе оагIорахьара вIашIехьбакхар, деша-рхой дашша-новнина хаттанза буьзам лоаттабар. Цул сов-ма, цIаьхха дагабехар сона цин йоIа юкъе хинна «къовсам». Пан-ка а ловзаш дIаяхача цу йоIо сона гIоагIга кхайкар лика хьахархо хинна-ра хаьра сона.

Татьяна Ивановна эраьяьча дIа-дийнар аз директораца сайна де-шархошо йох дувцаш хезар.

— Чебанюкова Татьяна Ивано-на я Iа юнар, аьлар директо-ра.—Кхоллаеш цу хьыст-Юртарча бархIшегарча школе директор Минкаилов Рамзанн цхьа кхона хlехархоь. Директора Татьяна Ивановна аьнна шин яьккха-

ЦИСКА... ТАЬЛМИЙ

ХИННА ХIАМА

ДIАХАЧА шора бIаьсти дар из. МагIалбижерча хьупакоо вожжача секо Баты-жев Iовдина. Кхобар дийтар, шег волча цхьа тамашийна хIама шоашта бIаргдайча эгIара хьаьхл жоупьлаштан даго-да ма бохий наха.

—Дикагlаш со хьунагIа. Цу дIастача хьупага-Iа Баудина бан мара кхы боахам бан. Кхтоа-нинача гамашта юкъе доал пиферица кхаьла лохо цIалг. Коа дакъа лаьрхIа докъадеш хьу йоIаш Iоленнача гоьмай-ча-Iоленна гаьнай гарап дала докъалуш. Деъьнга са дIаламаIб отара хьисанерча кхоалено. Iобо-жала хъераш санна цох оагIуьр дIа-ло тоIебаь латтача хьажкIий доно-кIаьхара мотта дIаг цIьхьаь.

— Бокхха бала боал цун кер-чу, — аьлар Баудина, хIанз-ниийл хоьрг, могаре. мохк оар-цагIбоаккхаргбар цIаг шиI кхь-на, — Из бахьан долаш кхайка-вешиI хьога со а...

ДIачувоалача цIагIа тархе тIа лаьтта туьхар хьарра а дена Iооттадир по сона хьалхашка. Тамаш йолаш хIама дар сона бIаргадайнар. Мехкан а совсаьда дир-дола-кий бIаг шиI хьа-тIакъобарзанр сона цу чу уьлча-ца кIор мо Iаьржача-сиско.

ДIаьсха хоанлиннар сона цуьна кIал хьуьш бола тIа хIаьтта яьха москала кIоргашап. Цо шоттIига, лозаар кхерш, тIолаш хьаьхаш шийна кIал дIачуттете а юка эраьяолар уж маьлхе дикагIа хе-таш.

Шийна кхераш бахьаш тхо да лаьккала хайча меделар цкех, маьлпIаьлар. Буьза тIа, керта тIа хьаттIа а куьлаш шиI лер-гаш чу, мекгех зIокаргаш ettaш лозза уж йолаелча, цу деша сов раьна долаш кхар-хIара яхаш пандар лаьхха долалелар цкех шиI бочача мажиргашта. Из хоре-се селла шиI са па дIаа а мегар таьIме ягIача цар ианас.

Кlоргаш Iоттаьккхадале а мра мIаргаш гIотта а эгIара тIоа мIаргаш тоссар Iалама бокъонаш а толлаьш наьха деззала доал де лаьрхIа а ахьхо.

— Сабарзе Iа, — аьлар Баудина, — уж баь тIа эрIйола кем-ма аз оттаерыш хьона.

Дукха са дотта дезанзар тха. Гlар-тата туушше а тускарах шиг кот гIортабаь хьалъайдеина аIв-на а хьана зедза дата шиI бага мел хоьш бод а бахьан дера цкех. Такхха Iеттадеш сан-на «пхоI-пхоI» яхаш тускар чу из Iа-ъьа туьрса дохьалелар.

Хlама кхиланзар тхачох. Кхы-бола ниьк лаха бийзар.

Цlаьхха шиI еберштта дазар да яьнна а тускара чуьра эрд-лоалаше а лочкъа я яь цьа кIоргаш дIахIийар оаха гаьно. Iе-хача пун цIогIа деза корзагIа-лъар цкех ше дикза гIулакх а денна. Дукха лийлар из йоорIашта юкъе цуьна тIа ца кхоачаш. Юхтора а бага йоаллаш кIоргаш а. Болла хьарийкхар из пигара. ГIулакх тешаме па хIитттина даоий а хан, кхы ту-скар чуьра эра ца дала лаьрхIар цо цхьан юкъа.

— Из таьIмий цун вIашIаIтех-хар, кIоргаш цун Iалаьнъярш шоаш хургда шо, — аьлар из Баудинага.

— Ай мичара, — йоахар вокхача сага, — мала вуьхарчар шиI эгIаьнга цискага уж дIа-яла? — Тхона-м дIа тIехьаIга мара хинзар ну гIулакха кхаьле.

Хиннача тайпара дийцар цо из. Москача хьа мел яькхха кIоргаш цинцоагIга юь мотташ, Хlама хьа-ъьа тIа цара па хьо-жаш, цинцоагIга боа па еш, яхаш летташ зинний Баудина сеца.

Тlомкха цхьан дийнахь кхо латтача аьла хола юкъе «Шер-пIер» хIама тIакхаза цунна бIаргга-йинай вIайхача къоога ун ххота-сиеш йоазка кIоргашап, царца дижк уьга шоай Iаьржа цискех. Цу вьл хола юкъера хъаара а дIакха москала кIоргашап цъьаи тускара чу хоадир Баудина циск.

—Нагахь санна цу миноташка Iадика я йийш со дIакха хин-нааларе докхха гIалат деш хинна-ал аз, этгара секлердаерIа дола суот ша гуш вусаш хинна-ям. Кхамаьл юкъе а дака тхо доахкача хана тускар маьрша долга тийша тха циск москала бIена чуьхоала дака хинна. Док-ха дов дIаьлаш. IIIаьхха доаяа кIал. «Кlолл - кlойд - кlолл-кхъаь», — яхаш аьхаш дIатIа-кхуссалуш ормга сайса москали, ишшиш, — яхаш маьлт но эра цергаш дIаьхкхаш тальне. Тlа церташ циски.. Москала оарца-котам а. Шийна а из «эIг» тIаьхочтаргIоргаш хоьш хинна хургIа-кх из миска а.

Хlьта а циско шиI дар чакхдаьккхар, Iоаллаьа москал шиI бIена гIаьа гIеттасларе селла ат-та. Iоаккхалургьлаер цискага гIьаьтта мара фуа чура ара па яьнна кIоргаш.

Гурахь (аз лийдтана тайпара) цу циска «дезала» вахар мишта чакхдаьлъар хоьш бен хабар дайтар сога хьунахоч. Йоккха хIалакха «бувъьыйнаиш» циска-цара москала кIоргашап. Цаг па хьастеш дьалкхеьй цо уж! хийттина даоий а хан, кхы ту-

И. ЗАНГИЕВ.

В. И. ГРИГОРОВИЧ

Халича лазарагIа цамогаш воллаш бIаьхха ха яьккхачча тIехьаIга IIIиI 72 шу дузаш ххелхав отставкера инарал-майор, 1921 шера денз КПСС член Владимир Иосифовнч Григорович.

В. И. Григорович ваьв 1901 шера Витебски областа Дрисса яхача юрта батрака деззле. 14 шу мара дIаланза кIайн волча хана волавеннаь из болх бе, хIаьта 18 шу дIьлинача хана ше ракза а хин-на ЦIеча Эскарца гIулакх де ва-хав, юкъарчел доаннаш дакъа-лъьлаш но кIайча полякашца бах-на тIем тIа.

В. И. Григоровича боккхен сиI долеи ниьк хьабенаб мугIарева бIухочунгара инаралга — соединение командирара кхачалана.

В. И. Григоровича ткъа итт шу дIаденнаД вай Дахье лорарша гIулакха. Сийлах-бохуш Дай-мехка тIом болабеннача хьал-харча деношка денз из чакхбал-лалца демекпо-фашистски гIьаьра-хошца дьлаттача тIема фронтанка латап хинна из.

В. И. Григоровича карагIдаьнача хIамай дакха мик баьб тIа-тера правительстван, цуьна Ленина орден, Цlеча Байрахха йнь орден, Кутузова, Александр Невске, Бог-дан Хмельницке, Цlеча Седьха орденаши медаллаш а енна.

Советски Эскарца мугIаращта юкъера дьлачуча тIехьаIга В. И. Григоровича хьинаре дакъа лаьл-лаьнад общественни вахаре, кагIор-хошта тIема - патриотически кхет-там луча.

IIIаьхха хана тха дегашка латтарга В. И. Григоровича сийрда гIулакхаш.

Новокостий группа.

КЪОНАЧА ФИЛАТЕЛИСТИЙ ЕРРИГСОЮЗНИ КОНКУРС

Филателисти Ерригсоюзни об-щество чакхйоахача конкурсашка, тематикица, викторинашка хин-нарг дакъа лоашаш ца Гроозера тIома филателистан.

1973 шера сийлахь йоккха пол-ски астроном Коперник Николай вер 500-гу дизарг хетарь, конкурс ешаьнний филателисти Ерригсо-юзни общества. Конкурсе дакъа лена бех 14 шеранага баьнна 21 шерага кхачалца бола кагIрхой мекхарийн.

Конкурс цин турах латташ я. Хьалхара. заочни тур чакхъяьлъа пирене. Из ха хьатIакхачалецъа конкурсе дакъа лоашаш шоашта денначу хаттарашта жоп тIаьода письмош «Филателисти конкурс» цIена бохуш а. Iалъ уж! ал-ресагIа дIаделхийна бахьана па: г. Москва, К-9. ул. Горького, 12.

ШолларIа, оми тур укх шера май бетта Москве дIахьоргьа. Цу туре дакъа лоашаргда хьалхарча туре котъалъяьча 10 сагс. Цига котъаьлъяна 2 сага 1973 шера ав-густ бетта Польски-Хлинъа Респу-бликс хургIолча «Николай Коперник» цIена филателистически мете-лийнеш кIентье» «Коперника идеи — техан» яхь оагIув.

Конкурсе дакъа лоашаргда лаьрхIа филателисти Ерригсоюзни общества Нохч-ГIалгIай отделе-нее консультацеш ергьа хIара тIаьрмалийнаь 10.00 сахьат дал-ла денз 11.00 сахьат деллалца «Радуга» яхача кагIрхой клуб.

Конкурсе дакъа лаца бех оаха беррига кагIрхой.

П. МИНАЕВ,
Филателисти Ерригсоюзни общества Нохч-ГIалгIай отделе-нее председатель.

МАШАР БЕЗАЧА НИЗИЙ КОТАЛО

Хlанз, Вьетнамерча машарах йоккха соглашенеча кулгаш кхаьл-ча хана, дунен халкъашца цIогIа деррига низаш дарцIгIдаха деза агрессеи юха ца хилийтара. Укх тIехьаьрча деношкера вьетнамски событеи — цIьхьаьна хьаьл гуш ца, из кхераш хIанз а дIабаланза ца-тIар. Из хьалхийй историна ду-цьаьла лоаьла Гертчага Индокитаер-ча реакционни низаш. Дунен халкъаш даим фе хила, реакце лелIбеча тийпача бахха нахьаьш хоа-дамболлаш теза деанаш да.

Вьетнамера тIом сошабар духьа лоаттабеча къовсаме дакъа лаьл-лаьд дунен тIарча дерригача про-грессивни низаша, ну дахьле ма-шара тIехьарча дерригдунен бола-ма а. Къьысста докхха дз цига Со-ветски Союзо лаьца хаьжьа. СССР-ен кхиера социалистически мехкашен вьетнамски халкъа лаьм-ларгаIга деш дола новкъостал шIена дог-уйла долаш мел бохча наха лоарIхаш баркал оалаш за.

Американски империализмо Вьетнаме агрессивни тIом болабан-на денз Японе правительстоа хьал-лоаттабаь США вьетнамски поли-тика. Хlьта японски халкъ даим ду политикана духьала хинна. Хlанз, машара лъьккъьа, оагIонера-ни яьха хача. Японе отставни-тельства официально бахьлъь тIазна еза Вьетнама Демократически Республика. Японе общественноста, белг-

Каору ЯСУИ,
профессор, «Халкъашта юкъера машар «Iоагlбараха» йолча дунен халкъашта юкъерча Ле-нински преме лауреат.
Токио.

КЕРДАЧА ЭТАПЕ

Iохкера а машар бера Вьетна-ма лаьттан тIа. Шиг ерriга сред-ствап юкъенъхар агрессеор ny тIем тIа, цьаьбакъа, хIаьта а ма-ланзар тIома турпалча халкъа лоIам кагбе. Шиг кортамукъале-нах ца дала лаьрхIа хиларо, шиI гIулакх бакъ хилара цIакхха а шек ца лоалаш дог тийна хилара эшлергдоацаш хилийтар из халкъ.

Кердача исторически этапе — машрша вахар хьалдеча этапе — тха вьетнамски доттагIий цхьаь бан. Цlаха йодача хана а хуьр-да царна социалистически содру-жествагара, этгара хьалхарча аргIанна Советски Союзара, аг-рессеора духьала герз кара а йийца къовсам лоаттабаьча шерашка ходламболлаш болча дакъа лоарIхам хинна вежарий новкъостал. Ерригача прогресси-вни организацеш, дунен тIа машар безаш мел болча наха тур-палча вьетнамски халкъа доно ду-шоай цунца солидарность хила-рах.

Вьетнаме тIом ма сецинче а цига бакъбаккар зем боахачеи тIахьожам лоаттабечеи Дунен халкъашта юкъерча комиссе анкалаш. Хlанз болч дIаболабаьча ну ко-миссена юкъеъвода Венгре вижал а. БИР правительстоа заявление тIа белгал ма даккхара, зем боа-хачеи тIахьожам лоаттабечеи ко-миссена юкъе шиI де йиш йолаш мел дола хIама дерзла венгерски делегаце Вьетнамах йолча соглаше-ний положенеш чакхъяхаран комиссена хьалхашка оттадаь декхарап ийгса кхоачашдарап.

Дерригача дунен тIа а цу дах-къе тха мехка а тIадбахан раьза хинне тIайпар Вьетнамерча ма-шара низий котало. Цу цхьан хан-на оаха лихь клетагу, «Iоагlбан» машарга дола йоккх бIаьхха нах-ка.

Вьетнамера тIом сошабарг йола соглашенеш — дунен халкъаш-та юкъера машар «Iоагlбара» юкъе докхха дакъа лаьр, машаре дахара политика толара дола те-шал.

Будапешт.

Тибор ПЕТЕ,
венгерски публицист.
(АПН).

Бакъ гIулакх котдаьлар

Вьетнамски лаьттан тIа чIоагIа машар оттабара тIехьа а лаьт-тад, къовсам а лоаттабаь ер-ригача планета тIарча демокра-тически низаша. Вьетнамски лаьттан тIа тешшаме чIоагIа ма-шар латтилера йIалех деррига-ча прогрессивни адамаша тIанз, тIом гIоабарап йолча. Соглаше-нена гIулаш яздаь дальначуьну тIехьаIга.

Пархато еланзар дола Вьетна-ма хьажьо хьахьеххад, цун лоIам кагбе эмерикански бом-башта, напалмана, химикатаца ца мегалга, историе лелам юха-лостабе, дерригача халкъа юкъ-арча «котлолна новкъарле е ца мегалга.

Къьысста белгалдаккха безам бар са Советски Союзон вежа-рашка долчу социалистически мехкашен массе оагIорахьара-дь новкъостал, интернационални декхар шерра кхеталаргара хьа-лоагIа новкъостал.

Советски пахма, ерригача социалистически содружества мах бан вагIбоацаш докхха дакъа лаь-лаьн Индокитаера доь политиче-ски къьысста къостадара юкъе, цар чакхлъьхача гIулакхех йок-кхз духьале хилар реакцен агрес-сеи низий наьхьа тIа. КПСС XXIV съезде оттаьч машара политика леррагIа кхоачаш а еш, Советски правительства тIагIерт-там лоарзагIа ца йоалаш чакх-бальабе вьетнамски халкъа бакъ гIулакх котдаккхара тIаберзабь ницкъ.

Хlанз дерригача прогрессивни адамаша халкъашка латтт Вьет-наме тIом сошабарзи машар хохоттабарахь йола Соглашени кхоачаш-ьар духьа къовсам лоат-табара, вьетнамски халкъа хьащ-таш фе лорарIара докхар. Демо-кратически Вьетнама бакъ гIу-лакх торгIа.

Брюссель.

Жан ТЕРФ,
Бельге Коммунистически пар-те председателса заместитель.
(АПН).

Японе Фудзияма яхача лоаман районерча Китафудзи яхача йок-хагIйолча американски полигоне Iомалуш топаш кхуьсса йолаеш-ний Окинавера уьхаса хьайеала-ьь США форда пехота подразде-ленеш,

— Уж ученеш ю ВIашагIкхийтта-ча Штатанна бахача наха чIоагIа духьале кхайкаешше а. Японе демократически общественното хьинаре дIабоаржабу мехкара ерригача комиссеи балош дIа-яхара, японо-американски кхе-рамзлен договор дIаяккхара тIехьара къовсам.

СУРТА ТIА: демонстранташа дIагIеъналйтан Китафудзин яхача полигоне йола американски тIема техника.

Джанан Пресс—ТАСС сурт.

А СИДКЕ КЪАМАЬЛ

КАИР, 13 февраль. (ТАСС). Каира пригороле Абу-Заабале че-таллозилелей-завода-керан эехаш хьайийлар Египта премьер-министра Азиз Сидке. Израильски авиа-ци 1970 шера февралле блеха-ца тайпара бомбаш йийтташ цу заво-

Дукха а нах гулбенна хиннача заводи боаллотта хьалтажка хьа-маьл лел. Азиз Сидке хьаьхайка-

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕ-ВИДЕНИ

15 февраль
I ПРОГРАММА

16.00 — Передачай программа. 16.05— Физиках болх деннанзахта передача. 16.30 — «Эрсий къамаьл». 17.10 — Дешархошта. Концерт. 17.45 — «Нохч-ГIалгIайчене гIолла». Информацион-ни программа (эрсийн гIалгIайн меттал-ла). 18.10 — Миллиционерашвил денински университет. «В. И. Ленин — нерлача тайпара партин хьаьнар». 18.40 — Илли оал РСФСР халкъа артиста Н. Исаковас. 19.00 — «Хlа» Информацинни программа. 19.30 — Боебола телевиде-ни. Хоккей. СССР - чемпионат. ЦСКА — «Химик» (Воскресенск). 21.45 — Боебо-ла телевиденга. «Большевера Туйре». А. Пушкинна стихотворенин письмонга оттаьна лирически очерк. 22.25 — Оперетта ар-тистий концерт. 22.55 — Кардалдарш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

19.00 — «Iбластьенга — йоагIаи болла кайче». «Ахьматуртский совхоз (гIал-гIай меттала). 19.10 — Киножурнал. 19.20 — «Кхоллаеш, хоалаеш,аьр...». КПСС Грозненски ГК хьалхарча се-кревара Н. Я. Правденке къамаьл. 19.40 — Шоана, бераш. 20.00 — Симфо-нически оркестра концерт. 21.00 — Ху-дожественни фильм.

16 февраль
I ПРОГРАММА

16.00 — Передачай программа. 16.05— Iнамо—карта болхама. «Техника мехка кхаьнка» (1973 гIу). 16.45 — Делпезхоза-на передача. 17.45 — Телевизионни пе-редача. 18.00 — «Натлетика — хlинал хьаллэх». Социалистически хьал денин-ник (иохчий меттала). 18.10 — Кино-журнал. 18.20 — Идеологически фронта бIуьхой. ЖБК завода агитколлектив (иохчий меттала). 18.30 — «Нохч-ГIал-гIайене гIолла». Информацинни про-грамма (эрсийн иохчийн меттала). 18.55 — Объявленеш, реклама. 19.00 — Со-циализма дунне. 19.30 — Боебола теле-виденга. Балета эрсиний конкурс. 19.50 — Фильм-концерт. 22.45 — Илли оал СССР халкъа артиста В. Нарейка. 23.15 — Кардалдарш. Передачай про-грамма.

II ПРОГРАММА

19.30 — «Прожектор» ликагIйола бурув тоха бинглаш. 20.10 — Теле-фильм «Малика илли». 20.45 — Кон-курс.

РАДИО

15 февраль

6.30 — Юртара вахар (гIалгIай мет-тала). 6.45—Объявленеш, 6.55 — Хаот-там. 7.20 — «Iоагlбарий рабочий» — «Комсомольское племя» газетин об-зор. 7.30 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — Нохч - ГIалгIай турпалел йола ашарш (гIалгIай меттала). 16.00 — Боахама лоаллаеш школа (эрсий мет-тала). 16.15 — Концерт (гIалгIай мет-тала). 16.45 — Корреспонденца «Ино-странец лецшар — массенца» (гIал-гIай меттала). 18.00 — Боаллоь хилар-сий долаш да (иохчий меттала). 18.10— Керда хоамаш (эрсий, иохчий, гIал-гIай меттала). 18.40 — Радиожурнал «Обществон закон» (гIалгIай метта-ла).

16 февраль

6.30 — Юртара вахар (эрсий метта-ла). 6.45 — Хоамаш. 7.20 — «Грозне-ский рабочий» газета обзор. 7.30 — «Ленинан некъ тарста обзор. 8.25 — Концерт (иохчий меттала). 16.00 — Ве-села (эрсий меттала). 16.15 — Музы-кальни передача» (гIалгIай меттала). 16.00 — Пахьмотташ (эрсий меттала). 16.30 — Боаллоь хилар (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, иохчий, гIалгIай меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грозне-ра дукхаллун мерзаш а беанаш, дезделлена 200—500 метраца гаьмагIа хилча тIама бIарга па гуш, доих а доаллаш, хьала лостам боашш — бе-бе-ча оагIорахьара, секунде 0—4 метр тIоагIа муьг а хьекхаш ца хила а бегарга температура республике гIолла 0 градусагара а градусага хьокъаш. Грозне ле 1—3 градус. IIIоахал йолаш хила а таолу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный-51, Ленина улица 11 (3-гIа этаж) Телефо наш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11 бехнтохама секретара — 3-34-38; партийни вахарен культуран отделий—3-61-46. промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела—3-42-28; письмой отделеи бухгалтерен — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30, отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет вредулун шинаре-ри, ерен, шоаттен де-ношна.

СФ05048.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революше проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

Заказ № 1698.